

VC
1487

2. 11. 28. Fol. K. 2, 28

Vc
1487

ATROX FACTUM
CONRADI KAUFFUNGI,
Qui
FRIDERICI II.

SAXONUM ELECTORIS ILLUSTRISS.
FILIOS

ERNESTUM
ET
ALBERTUM,

EX ARCE ALTENBURGICA RAPUIT,
ACTU QUODAM

ORATORIO-DRAMMATICO

AD DIEM IIX. MAJI M DCC XXV.
POST SACRA MATUTINA, RITE PERACTA
PROPONETUR,

QUIBUS
UT

MAGNIFICI CURIAE
PATRES,

OMNESQUE REI LITERARIAE
PATRONI, FAÜTORES & AMICI

BENEVOLAS INDULGERE AURES
MAGNA FREQUENTIA
DIGNENTUR,

OFFICIOSE AC DECENTER
PRECATUR

M. ADAM Erdmann MIRUS,
GYMN. CON - RECT.

ZITTAVIAE,
CHARACTERE MICHAELIS HARTMANNI.

* * * * *

Ametfi quondam Conradus Kauffungus, nobili genere in Osterlandis genitus, & in aula Friderici II, Saxonum Electoris ita celebris fuit, ut nulli praestantissimorum heroum neque pacis, neque belli artibus cederet: aramen nimio habendi studio ad tale facinus sustinendum compulsus est, ut nomen famaeque indelebili macula conspergeret. Etenim non recusavit, fidem Electori datam perfide violare, arcem ejus Altenburgi celebrem, intempesta nocte ingredi, duosque Saxoniae Principes Ernestum & Albertum clandestino furto subducere. Equidem non desunt, qui perveriam Kauffungi malitiam quodammodo excusare cupiunt. Frustra provocant sive ad denegatum redemtionis pretium, sive ad recusata belli stipendia. Sed invira veritate. Testatur enim Elector in literis suis, & Conradus in Apocha Electori exhibita repetit, quod omnia ex asse soluta sint. Neque Elector in culpa fuit, quo minus Vicethumi agros & praedia in Misnia diutius possideret. Siquidem tota haec controversia, utraque parte consentiente, judicum prudentiae demandata fuit. Solo ergo avaritiae vitio fidem Electori datam turpissime violavit. Cumque probe intelligeret, se, nec justitia causae, nec aperta vi Principi optimo parem esse; totus conversus in artes suas, sceleri suo exequendo occasionem commodam quaesivit. Cum Elector arduorum negotiorum causa, iter Lipsiam direxisset, relicta Conjuge & duobus Filiis, atque custodiam arcis Altenburgicae quibusdam Principibus commisisset; Kauffungus opportunam occasionem observandam ratus; Anno M. CCCC. LV. die VII. Julii media ferme nocte, quae diem festum Divi Kiliani antecedit, adhibita sceleris turba, arcem Altenburgicam scalarum nexilium beneficio intravit. Scalae illae non inepta junctura sibi invicem respondebant, quas admovit, per altas rupes, murosque ascendit, ingrediensque concivae Principum; illos dormientes in lectulis invenit. Ernestus primus omnium expefactus, cum hostes adesse intelligeret, virginis cujusdam jam annis protractae, ope implo rasse dicitur. Sed Kauffungus et lectulo perfida manu extractos abducit. Cumque Albertus, natu minor pro sua fallendi industria sub sponda sese occultasset; latro fastigium arcis repetivit, Albertumque e latebris protrahit ad socios suos deportavit, & ad ministros suos sub radicibus arcis cum equis latentes properavit. Divitis deinceps cum sociis Principibus, Kauffungus non dubitavit, Albertum in itinere ducere; Wilhelmo vero de Mosen & Schonfels Ernestum per aliud iter abducendum tradere, cum ante susceptum iter pactum fecissent, ut alter, si forsitan unus ex raptoribus interceptus esset, tam diu alterum Principem in servitute retineret, quam diu utrique parti venia facti promissa esset. Imminente aurora, tumultus ac strepitus fit in universis Friderici secundi tetris. Alii enim ex urbe effusi, velut agmine facto, petunt vias publicas. Alii vehementiori campanarum pulsu finitimos commisso sceleris admonent. Alii per agros dilapsi, non prius desistunt incepto, quam amissum Principem extortum esse ex impiis manibus raptorum certiores facti sint. Interim cum Kauffungus vehementiori pulsa campanarum territus, paulisper a via desisteret, & ad profundos nemoris recessus delatus esset, calcaribusque equo subditis implicitus esset graminibus; Albertus quaedam verba carbonario insurraverat in aurem, dicens: Se esse ducem Saxoniae. Carbonarii canis ciebat statim latratum; Uxor Carbonarii, dato signo, cum multitudine convenit, & Albertum e faucibus latorum perditorum eripit. Principem eodem die attulerunt ad Abbatem Grunhaniensem, qui hunc Principem non solum benigne ac liberaliter excepit; sed etiam Parentibus Illustrissimis reddidit. Nec meliora habuerunt fata Wilhelmus de Mosen & de Schonfels. Etsi enim in fuga amiserant sex servos; aramen assumptis aliis duobus in abruptam montis cavernam cum Ernesto fugiunt, eoque in loco per tres dies commorantur, donec tandem, datis ad Fridericum Schönburgium literis, se natu majorem filium Electoris Ernestum, cum ante veniam sceleris pacti essent, tradendum pollicerentur. Quod cum fecissent, & in arce Hartensteinensi die XI. Julii praestitissent; hic Princeps eodem die Chemnitium ferebatur. Tota ter-

ra

za pro miraculosa liberorum liberatione laeta, non dubitat, Deo clementissimo humiles reponere gratias. Constituto igitur hanc in rem pro more istius saeculi festiva die, Elector vota facturus, cum Coniuge Illustri, assumtis Ernesto & Alberto filiis, Ebersdorffum, dimidio lapide (ab oppido Chemnitio distat) petivit, olim peregrinantibus in honorem Divae Virginis celebre. Inde Rochlitium se conferre & XVI. Julii Altenburgum, dimidio lapide (ab oppido Chemnitio distat) petivit, olim peregrinantibus in honorem Divae Virginis celebre. Inde Rochlitium se conferre & XVI. Julii Altenburgum repetere ceperunt. Nec scelerosam & perditam latronum turbam impunitam esse voluit divina iustitia. Equidem Elector videns, salvos & incolumes ipsi redditos Filios, facile commotus esset, & aulicorum, & Kauffungi precibus, ut latroni condonaret culpam. Miserat etiam Elector jam nuntium a iudice lata sententia in executionem venisset, latroniq; caput amputatum esset gladio; oblata Electoris gratia inanis fuit. Cadaver raptoris in templo, quod D. Petro sacrum, receptaculum invenit, procurante id Schonbergio, Episcopo Misenenfi, Paulo post tamen iussu Frederici Placidi & Landgravii erutum, obscuriori in loco sepultum est, nempe in pago Neundorff. Nec focii, reliqui meliorem vitae exitum haberunt. Frater Kauffungi Dietericus Astenburgi capitis supplicio affectus est. Johannes Schwalbuis Cygnaea in quatuor partes dissectus, & candente forcipe vellicatus fuit. Johanni de Schweinitz gula laqueo interclusa fertur; reliqui vel vitae suspendio dederunt poenas, vel terris Saxonis eieci, contenuerunt misere in exilio. Quo majus vitae periculum, ambobus Principibus imminuit; quo majus desiderium Saxoniae Fratrum Illustrium par reliquit; eo mirabilior tunc clementia divini Numinis, quam in liberandis illis est testatus. Nam illustres parentes aspectu utriusque laetati sunt, atque in patriae salutem servati. Quae historia quia Paulo accuratiori mentis aestimatione digna est, quae accuratius explicetur: facere hoc debent pro modulo ingenii quidam adolecentes. Initium quidem faciet sequens Oda:

1.
 O Gott schühet die Frommen,
 In der argen bösen Welt,
 Will Gefahr und Trug ankommen,
 So hat Gott das Ziel bestellt.
 Alles steht in seinen Händen,
 Er kan alles Unglück wenden.

2.
 Laß der Feinde Bosheit schrecken,
 Laß sie wüthen Tag und Nacht,
 Dieser wird die Freunde decken,
 Der vor sie beständig wacht.
 Ja das Wetter muß sich legen,
 Wenn sich zeigt Gottes Seegen.

3.
 Er kan nicht die Frommen lassen,
 Wenn der Glaube feste steht.
 Plagt der Neid ohn alle Massen,
 Wohl uns! daß er bald vergeht.
 Denn wird Gottes Freu gepreiset,
 Die er seinen Kindern weiset.

4.
 Er hält dich bey seinen Händen,
 Legt dir auf ein sanftes Joch,
 Drum muß sich das Unglück wenden,
 Und man muß bekennen noch,
 Daß Gott nach dem kurzen Weinen
 Läßt die Freuden-Sonne scheinen.

Prologus invitabit honoratissimos Dominos Auditores ad benevolum audiendi studium.

- Conspectus I. sistit duos politicos, de statu rerum colloquium habentes.
 II. Conradus Kauffungus minatur omnia mala.
 III. Elector se ostendit, de ordinandis rebus sollicitus.
 IV. Tres Aulici occupant Theatrum, disputantes de imminente periculo.
 V. Elector iter facturus Lipsiam, cum quatuor Consiliariis loquitur, illisque Coniugem, Principes & totam Aulam commendat.
 VI. Kauffungus frendens ira, a Schwalbio literas gratas accipit, quibus ad atrox facinus incitatur, quod meditabatur.
 VII. Quatuor Aulici in absentia Electoris laetitiam habere & tempus conviviis extrahere cupiunt.
 IIX. Kauffungus & complices ejus deliberant, quomodo feliciter exequi possint conceptum animo facinus. IX.

FK. Vc 1487

10
18

- IX. Discursum continuant complices, absente Kauffungo.
- X. Aulici terrentur, dum Kauffungus intrat arcem Altenbutgicam, & Principes surripit.
- XI. Redeunt iterum Politici, & discursum habent de surreptis Principibus.
- XII. Elector post reditum cum Illustri Coniuge abductos filios luget, Deoque confidit, Principum protectori Tabellarius lactum ac jucundum nuntium affert de liberatis Principibus.
- XIII. Tabellarius loquitur cum obvio quodam cive.
- XIV. Duo cives habent colloquium de Principibus redditis.
- XV. Elector atque Consiliarii apparent. Elector & Coniux Illustrissima loquuntur cum Carbonario, eumque convivio, dono & privilegio excipiunt. (ponendo.)
- XVI. Deliberant de festa die instituenda, & Deo gratias maximas re-
- XVII. Aulici testantur suum gaudium, & duo Politici loquuntur de Kauf-
- XVIII. Quatuor pueri gaudium repetunt. (fungi supplicio.)
- XIX. Civis quidam gratulatur Electori.
- XX. Duo Cives de suppliciis loquuntur, quibus abrepti sunt perditii latrones.

Epilogus commendat se PATRONORUM gratiae, scholamque illorum favori tradit. Hymnus claudit totum Actum.

1.
Mein Sachsen, preise Gottes Güte,
 Erzehe seine Wunder That.
 Bedencke ernstlich im Gemüthe,
 Wie er dir wieder geben hat
 Die Pringen, die der Bürgerschaft
 Vergönnen Schuß und neue Krafft.

2.
 Der Jammer hatte dich berührt,
 Und dich umgab die Trauer-Nacht.
 Die Pringen waren weggeführt,
 Die manchen Schuß und Trost gebracht.
 Sie waren Gottes Eigenthum,
 Und dieses Landes stolzer Ruhm.

3.
 Nun hast du Sie in deinen Thoren,
 Erkenne Gottes Wunder-Werck,
 Und siehe, die Gdt auserkohren,
 Zu deinen Ruhm und grosser Stärck.
 Und wie sich Gdt bisher gezeigt,
 So bleibt er diesen Land geneigt.

4.
 Beschütze ferner in Genaden,
 O grosser Gdt! das werthe Land.
 Wend alles Ungemach und Schaden,
 Und segne den Beruf und Stand.
 Das Hauß zu Sachsen müsse stehn
 Bey uns in süßen Wohlergehn.

Personae agentes sunt:

- Carl Gottlob Hücker, Zitt. Lus.
- Joh. Wilhelm Ritter, Lips. Misn.
- Carl Gottfried Hänischel, Z. L.
- Gottfried Zoyfel, Hirschb. Sil.
- Carl Friedrich Neumann, Zitt. Lus.
- Joh. Gottl. Neumann, Z. L.
- Christ. Heinrich Jensch, Hirschfeld Lus.
- Joh. Christoph Schneider, Radmeritz - Lus.
- Christ. Gottl. Schrödter, Z. L.
- Joh. Gottl. Gütler, Kirschau Lus.
- Joh. Christ. Wagner, Z. L.
- Johann Carl Breuer, } Hirschfeld - Lus.
- Christian August Breuer, }

- Joh. Caspar Dehne, Zitt. Lus.
- Joh. Christian Nehnadel, Zitt. Lus.
- Joh. Gottfried Seydel, Zitt. Lus.
- Joh. George Hennig, Z. L.
- Georg Heinrich Hänisch, Z. L.
- Ernst Friedrich Neumann, Z. L.
- Christian Ehrenfried Gampe, } Z. L.
- Christian Friedrich Gampe, }
- Joh. Gottlieb Schubert, Z. L.
- Carl Christian Dannenberg, Z. L.
- Johann Gottheff Friese, } Zitt. Lus.
- Christian Gottlieb Friese, }
- Christian Jacob Friese, }

Caeterum nostrae praeces diriguntur ad Dominos PATRONOS, FAUTORES & AMICOS, ut magna frequentia adesse, nostrisque discipulis de tanta re dicentibus, benevolas praebere aures non dedignentur. P. P. Dom. Exaudi.

A. O. R. clb lccc xxv.

nc

, &
bus.
get,
ju-

ima
vile-
do,
re-
auf-
cio,
i la-
rum

RES
enti-

ULB Halle 3
007 441 746

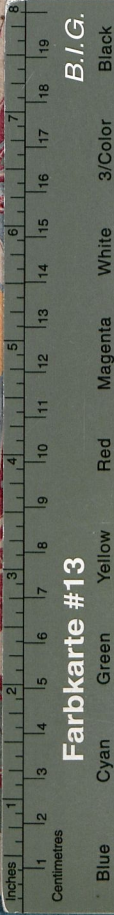

2.11.28. Sol. K. 2, 28

Vc
1487

ATROX FACTUM
 CONRADI KAUFFUNGI,
 Qui
FRIDERICI II.
 SAXONUM ELECTORIS ILLUSTRISS.
 FILIOS
ERNESTUM
 ET

BERTUM,
 CE ALTENBURGICA RAPUIT,
 ACTU QUODAM
ORIO-DRAMMATICO
 EM IIX. MAJI M DCC XXV.
 RA MATUTINA, RITE PERACTA
 PROPONETUR,
 QUIBUS
 UT
MAGNIFICI CURIAE
PATRES,
 NESQUE REI LITERARIAE
LI. FAUTORES & AMICI
 VOLAS INDULGERE AURES
 MAGNA FREQUENTIA
 DIGNENTUR,
 OFFICIOSE AC DECENTER
 PRECATUR
DAM Erdmann MIRUS,
 GYMN. CON - RECT.

ZITTA VIAE,
 CTERE MICHAELIS HARTMANNI.

